

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO NARYS
IGNAS VĖGĖLĖ**

Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius Tel. (8 5) 209 6674 El. p. ignas.vegele@lrs.lt

Valstybės gynimo tarybai:

JE Lietuvos Respublikos Prezidentui
Gitanui Nausėdai
kanceliarija@prezidentas.lt

Seimo Pirmininkui
Juozui Olekui
juozas.olekas@lrs.lt

Ministrei Pirmininkei
Ingai Ruginienei
lrvkanceliarija@lrvt.lt

Krašto apsaugos ministrui
Robertui Kaunui
robertas.kaunas@kam.lt

Kariuomenės vadui
gen. Raimundui Vaikšnorui
LK.kanceliarija@mil.lt

siunčiama tik el. paštu

DĖL KAPČIAMIESČIO POLIGONO STEIGIMO DUOMENŲ PATEIKIMO
2026-01-28 Nr. RK-30

Gerbiamas Valstybės gynimo tarybos Pirmininke JE Prezidente Gitanai Nausėda,

Gerbiami Valstybės gynimo tarybos nariai,

Lietuvos gynybos stiprinimas yra neatidėliotinas valstybės prioritetas, atsižvelgiant į trapią tarptautinės teisės ir tarptautinių įsipareigojimų būseną, karą Ukrainoje bei Lietuvos geopolitinę padėtį. Tam būtina užtikrinti tinkamą Lietuvos kariuomenės rengimą, užsitikrinti sąjungininkų karių telkimą Lietuvoje ir jų pasirengimą ginti Lietuvą karinės agresijos atveju, o tokių tikslų įgyvendinti neįmanoma be pakankamos pratybų infrastruktūros, įskaitant poligonus. Realus karių parengties didinimas reikalauja ne tik žmonių ir technikos, bet ir vietos, kur tokia parengtis nuosekliai ugdoma. Pastebėtina, kad per pastaruosius kelis metus Lietuva nuosekliai plėtė kariuomenės pratybų vietas

skaičių: 2022-aisiais Lietuvoje tebuvo 6 poligonai, o 2026-aisiais jų jau yra 9 ir siūloma steigti 10-ąjį.

Daugiau nei 5 procentai BVP arba penktadalis viso Lietuvos biudžeto skiriama gynybos reikmėms, o tai sudaro itin solidžias finansines prielaidas krašto gynybos stiprinimui. Į krašto gynybą investuojamos tiek visų mokesčių mokėtojų sukauptos biudžeto lėšos, tiek ir skolintos lėšos, kurias per Lietuvos biudžetą grąžinti turės visi Lietuvos gyventojai. Akivaizdu, kad bet kokie didelių biudžeto lėšų reikalaujantys sprendimai, dar ir darantys poveikį krašto apsaugai, Lietuvos piliečių nuosavybei ir Lietuvos gamtai turi būti pagrįsti išsamiais duomenimis, pasiekimų rodikliais, o šie duomenys turi būti vieši, sprendimai – skaidrūs.

2025 m. gruodžio 25 d. Valstybės gynybos tarybos posėdyje buvo priimtas sprendimas pritarti brigados dydžio mokymams skirto Kapčiamiesčio poligono steigimui Lazdijų savivaldybėje. 2026 m. sausio 9 d. susitikimo su Kapčiamiesčio gyventojais metu buvo patikinta, kad kiekvienas valstybės sprendimas privalo atitikti įstatymus, turėti tinkamą teisinį ir duomenimis grįstą faktinį pagrindą. Pabrėžta, kad Valstybės gynybos tarybos (toliau – VGT) posėdyje buvo pateikta pakankama informacija, kuria remiantis galima buvo įsitikinti, kad sprendimas „yra išdiskutuotas ir parinktas objektyviausias variantas“. Buvo atkreiptas dėmesys, kad po VGT sprendimo seks kitos procedūros, tokios kaip – specialaus įstatymo projekto pateikimas Seimui, kuris priims galutinį sprendimą dėl poligono steigimo.

Atsižvelgiant į ne itin vykusį VGT sprendimo pristatymą ir siekiant taisyti bendravimo dėl naujojo poligono steigimo su visuomene klaidas, buvo surengta net keletas susitikimų su Kapčiamiesčio gyventojais, rajonų savivaldybių administracijomis ir kitomis bendruomenėmis. Vis dėlto nei šiuose susitikimuose, nei kitaip plačiai visuomenei nebuvo pateikti išsamūs poligono poreikio ir jo vietos parinkimą pagrindžiantys duomenys ir jų analizė. Kol kas apsiribojama bendrais teiginiais apie naujojo poligono poreikį kariuomenės rengimui („būtinai, ... neužtenka augančiai Lietuvos kariuomenei ir NATO sąjungininkams“, teritorijoje „nėra oro navigacijos apribojimų“), gynybiniam pajėgumams („...užtikrins greitą karinį pastiprinimą“, „galimybės bendradarbiauti su Lenkijos kariuomene“), poligono užimtumą („didesnio masto pratybos ...vyktų 5 kartus per metus ir truktų iki 10 dienų“) ir pan. Nors pateikiama informacija apie tai, kad poligonas užims 14600 ha plotą, kuriame yra apie 1950 privačių sklypų, iš kurių 90 yra sodybos, nepateikiami palyginimai tarp kitų alternatyvių vietų, kuriose svarstyta steigti naująjį poligoną, itin mažai aplinkosauginės ir kitos informacijos.

Visuomenei itin trūksta duomenų apie naujo poligono poreikį: kelerių metų istorinių duomenų apie Lietuvoje veikiančių poligonų užimtumą (poligonuose jau įvykusias karių pratybas), planų, kaip poligonų užimtumas karių pratyboms kils ateityje, planuojamą pratybų vietų trūkumą veikiančiuose ir plečiamuose poligonuose, planuojamą naujojo poligono užimtumą ir pan. Lietuvos visuomenei taip pat nebuvo pateikti duomenys apie naujojo poligono parinkimo vietą: alternatyvių vietų parinkimo

kriterijai, Kapčiamiesčio poligono vietos pasirinkimo pagrindimas, duomenys ir argumentai, kodėl neplečiami dabar veikiantys poligonai, galimybių studijos, įvykę ir planuojami teritorijų planavimo procesai ir t.t. Atkreiptinas dėmesys, kad informacijos trūkumas kelia nepasitikėjimą bei abejones sprendimų teisingumu ir atvirumu ypač daliai mūsų piliečių, kurių teisės bus tiesiogiai suvaržytos naujojo poligono steigimu. Juk dar 2022-aisiais steigiant Rūdninkų poligoną buvo pabrėžiama, kad Lazdijų rajono teritorija buvo svarstoma kaip potenciali vieta naujam poligonui, tačiau „...buvo atsisakyta, nes neatitiko karinio poligono reikalavimų: teritorijos netinkamos karinei veiklai vykdyti, jose daug gyventojų ir sodybų, kultūros paveldo vietų, rekreacijos zonų“.

Atsižvelgdamas į išdėstytą ir siekdamas mažinti visuomenės susipriešinimą bei kviesdamas telkti Lietuvos žmones mūsų valstybei svarbiems sprendimams, prašau pateikti visuomenei VGT svarstytus naujojo poligono poreikio ir Kapčiamiesčio poligono vietos parinkimo duomenis bei analizę:

1. Visų Lietuvoje veikiančių poligonų užimtumą pagal jų tiesioginę paskirtį – karių pratyboms, per paskutinius 3 metus, pateikiant pratybose dalyvavusių karių skaičių ir dalinių apibūdinimą;
2. Planuojamą Lietuvoje veikiančių, plečiamų ir naujai steigiamų poligonų užimtumą per ateinančius 8 metus (2026 m. – 2033 m., planuojama, kad naujasis poligonas pradės veiklą 2030 metais);
3. Istorinį ir planuojamą karių pratybų vietų trūkumą veikiančiuose poligonuose per ateinančius aštuonerius metus (2023 m. – 2033 m.);
4. Duomenis, kuriais remiantis VGT buvo priimtas sprendimas dėl naujo poligono parinkimo vietos Lazdijų rajone, Kapčiamiesčio apylinkėse:
 - a. Visas svarstytas alternatyvias vietas, jų atrankos kriterijus;
 - b. Alternatyvių vietų ir Kapčiamiesčio poligono palyginimo duomenis (*kariuomenės poreikiai* [būtinasis plotas, teritorijos tinkamumas, oro navigacijos apribojimai ir pan.]; *krašto gynybos aspektai* [teritorijos specifiškumas ir pan.], *poveikis gamtai* [potencialus neigiamas poveikis saugomoms teritorijoms, miškų kirtimai, saugomos rūšys ir t.t.], *poveikis gyventojų teisėms* [piliečių nuosavybės teisių varžymas, sodybų ir gyventojų skaičius, valstybinės žemės dalis ir t.t.], *kitas poveikis aplinkai* [triukšmo lygis, poveikis miestams ir kitoms gyvenamosioms teritorijoms, rekreacinėms teritorijoms, paveldo objektai]; *teritorijų planavimo aspektai* [derėjimas su Lietuvos bendrojo planu bei Nacionaliniu pažangos planu], *investicijų poreikis* [naujai infrastruktūrai poligone ir infrastruktūrai, užtikrinančiai poligono veiklą]; *išmokos žalai kompensuoti* [paėmimas visuomenės poreikiams ir pan.];
 - c. Kapčiamiesčio poligono vietos pasirinkimo pagrindimą;

- d. Duomenis, kodėl siūloma steigti naują, bet nesiūloma plėsti papildomai vieno dabar veikiančio poligono;
- e. teritorijų planavimo dokumentus, poligono planavimo dokumentus, galimybių studijas ir bet kokius kitus duomenis, kurie buvo vertinami priimant siūlymą steigti Kapčiamiesčio poligoną.

Skubus aukščiau išvardintų duomenų pateikimas visuomenei nuramintų aistras, leistų argumentais pagrįsti karių pratybų infrastruktūros plėtrą ir tos infrastruktūros planuojamą vietos parinkimą. Suprasdamas, kad ne visa informacija gali būti viešinama (pavyzdžiui, krašto apsaugos bei gynybos duomenys), prašau aiškiai įvardinti, kokia informacija ir kodėl negali būti atskleista visuomenei. Šią neviešą informaciją prašau pateikti su nevieša informacija turintiems teisę susipažinti Seimo nariams. Tik argumentais, analize ir faktiniais duomenimis pagrįstas balsavimas Seime užtikrins atsakingą, teisėtą ir visuomenės pasitikėjimą kuriantį įstatymų priėmimą Seime. Seimo nariai yra įsipareigoję priesaika Lietuvos žmonėms „sąžiningai tarnauti Tėvynei, demokratijai, Lietuvos žmonių gerovei“.

Iš anksto dėkoju už Jūsų atsakymą.

Pagarbiai

Seimo narys

Ignas Vėgėlė